ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЯДНАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў Ленінскага Комуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі

№ 150 (385 Чацьвер, 6 студзеня 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню: у чацьвер, пятніцу і нядзелю | Год выд. VI. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. дню. Тэл. № 90. | Адрас Выдавецтва ЦК ЛКСМБ, „Чырвоная Зьмена" Менск, Комсам. 35.

Супроць крывавага тэрору ў Літве!

Да рабочых, сялян і да ўсіх працоўных БССР.

Дарагія таварышы!

Рабочыя і сяляне Літвы катуюцца і зьневажаюцца літоўскімі фашыстамі. У краіне разбушавалася крывавая стыхія. Фашысцкі пераварот, які адбыўся добра ўсьвядоміў традыцыі Мусаліні, Цанкова, Хорці і ім падобных Літоўскі ўрад не пасьпеўшы захапіць уладу у свае рукі, як запэцкаў іх крывёю рабочых і сялян. 4 лепшыя прадстаўнікі рабочае клясы зьявіліся афярамі своры катаў. Для прыкрыцьця сваёй ганебнай фальшы аб нібы падрыхтаваным камуністамі паўстаньні, фашысцкі ўрад растрэл т.т. К. Пажэла, Грэйфэнбэргэра, Чорны і Гэдрыса паставіў задним чыслом. Гэтая подласьць вынікае з жаху перад чырвонай зданьню будучай сусьветнай рэволюцыі, якая ўсё яскравей выяўляецца.

Буржуазея і яе кліка добра разумеюць, што адным з небясьпечных ворагаў зьяўляецца комуністычная партыя, супроць якой у першую чаргу яна і накіроўвае сваю крывавую расправу. Выданы ёю закон для ашуканства народу зьнішчаецца буржуазнай сворай, калі ён (закон) робіцца ёй непатрэбным.

Але загінуўшыя т.т. за справу рабочых і сялян не апошнія афяры: оргіі белага тэрору працягваюцца Літоўскія фашысты забіваючы комуністаў, робяць сваімі рукамі ганебную справу ня столькі сваёй буржуазеі, сколькі справай ангельскай і міжнароднай буржуазеі.

Кожны дзень прыносяць вёсткі аб новых і новых афярах белага тэрору. Літоўскія турмы перапаўняюцца лепшымі прадстаўнікамі рабочае клясы і бяднейшага сялянства. За апошнія два дні ў Коўні арыштавана звыш 300 чал. пераважна комуністаў і перадавых рабочых і сялян.

Цэнтральны к-т МОПР'а Беларусі заклікае рабочых, сялян, працоўных Беларусі ўзьняць свой магутны голас протэсту супроць літоўскіх катаў і забойцаў рабочых Літвы, супроць зьдзекаў над рабочымі і сялянамі Літвы.

Патрабуйце спыненьня крывавай расправы і выратаваньня сотняў чалавечага жыцьця, над якімі вісіць сякера літоўскіх катаў.

Патрабуйце безадкладнага вызваленьня арыштаваных, протэстуйце супроць белага тэрору ў Літве.

Цэнтральны к-т МОПР'а Беларусі заклікае ўсіх працоўных і ўсіх членаў МОПР'а павялічыць дапамогу політвызваленым і іх сем'ям.

Рабочыя! Сяляне! Служачыя! Чырвонаармейцы! Моладзь! Члены МОПР'а гучна заявіце: Прэч катаў і забойцаў рабочых і бяднейшага сялянства Літвы, прэч прыгнятальнікаў рабочае клясы і сялянства!

Прэч фашысцкі тэрор і літоўскіх катаў!

Няхай жыве рабочая кляса Літвы і ўсяго сьвету, якая ўпарта змагаецца пад кіраўніцтвам Комінтэрну!

Няхай жыве чырвоны тыл сусьветнай рэволюцыі (МОПР)!

Няхай жыве будучая сусьветная рэволюцыя!

Цэнтральны Камітэт МОПР'а Беларусі.

Протэст Менскай рабочай моладзі супроць фашысцкага тэрору ў Літве.

Пятніца, апошні дзень сьнежня...

Роўна ў тры, з усіх канцоў гораду--рушыліся на Плошчу Волі калёны комсамольцаў, дапрызыўнікаў, рабочай моладзі...

Гадзіньнік адбівае яшчэ адзін удар: палова 4-га. Усе ў зборы...

Мітынг протэсту Менскай рабочай моладзі адчыняе сакратар Менскага акруговага камітэту комсамолу т. Шаліма:

— Таварышы! Менскі акруговы камітэт комсамолу сёньня склікаў рабочую моладзь Менску, каб вынесьці гнеўны протэст супроць крывавых зьдзекаў фашыстых над пролетарыятам Літвы. Ня так даўно фашысцкія атрады спёрлі з улады стары дэмократычны ўрад Літвы. У адразу пачаліся зьверская расправа з рабочай клясай. Пашлі масавыя арышты. У гэты-ж час фашыстыя арыштавалі і 4-х віднейшых сяброў Літоўскай комуністычнай партыі. Адзін з гэтых таварышоў меў цеснае дачыненьне і да нашай Менскай комсамольскай організацыі. Ён быў адным з яе організатараў. І вось у ноч на 27 сьнежня 1926 г. іх расстралялі!..

— Таварышы мы вынясем наш гнеўны протэст супроць крывавага фашысцкага тэрору ў Літве!

Прамова т. Апанскага.

— Таварышы! 17 сьнежня 1926 г. ў Літве адбыўся фашысцкі пераварот. Пасьля перавароту фашыстыя накіравалі свае атрады на рабочую клясу. Фашыстыя забілі 4-х віднейшых сяброў компартыі Літвы.

У першыя гады стары Літоўскі ўрад кідаўся дэмократычнымі лёзунгамі. Фашыстыя пачалі рабіць адкрытыя выпады супроць ураду. Але ўрад ня прымаў рашучых мер--і ў гэтым была яго памылка. Урад быў пасыўны і не падаўляў фашыстых, а наадварот стаў прыціскаць рабочую клясу.

— Пасьля заключэньня дагавору паміж СССР і Літвой, траўля паднялася яшчэ больш. Гэты дагавор, бязумоўна, зьяўляўся ўдарам па палітыцы Англіі і Польшчы. І бясзумленна пераварот стварыўся ня без згоды і садзейніцтва гэтых дзяржаў.

— Вы, таварышы комсамольцы, павінны памятаць аб гэтым. Літва ўжо моцна падпадае пад уплыў Польшчы і Англіі...

— Мы протэстуем і кляймым ганьбай крывапійцаў-катаў—фашыстаў!

Прамова т. Мірэцкага.

— Таварышы, ружовымі брызгамі падае кроў.

У мінулі год мы протэставалі супроць зьверскага забойства Вечаркевіча і Багінскага.

У палутарамільённай Літве ўжо тысячы заключаных. Мы павінны ім організаваць усямерную дапамогу. Мы павінны цяпер яшчэ больш узмацніць шэрагі МОПР'у!

Прамова т. Штэймана.

— Таварышы! Сярод загінуўшых у Літве 4 комуністаў маецца адзін з першых організатараў нашага Ленінскага комсамолу Беларусі. Гэта тав. Грэйфэнбэргэр. Ён быў сакратаром ЦК комсамолу Літвы і Беларусі.

Рабочая моладзь павінна выкаваць новых рэволюцыянэраў, новых барацьбітоў! Рабочая моладзь павінна атамсьціць за кроў таварыша Грэйфэнбэргэра і іншых!

* * *

Пасьля мітынгу аднагалосна прымаецца рэзолюцыя, прапанаваная тав. В. Маслоўскім.

Затым уся моладзь накіроўваецца па Ленінскай і Савецкай з гучнымі рэволюцыйнымі бадзёрымі песьнямі.

Ангельская апрацоўка.

АНГЛІЯ.—З гэтага падатлівага матар'ялу можа выйсьці добрая дубінка супроць СССР і комунізму.!

Прэч крывавыя рукі!

(Рэзолюцыя мітынгу Менскай рабочай моладзі. Прынята аднагалосна).

Фашысцка-бандыцкі ўрад Літвы адзначыў першыя дні свайго прыходу да ўлады найвялікшым злачынствам — расстрэлам 4-х комунараў: т.т. Пожэлла, Гідрыса, Рафаіла Чорнага і Грэйфэнбэргера. Ашалеўшая фашысцская кліка абліла зямлю крывёю найлепшых барацьбітоў рабочай клясы Літвы.

Бязьмежны наш гнеў і агіда да фашысцка-бандыцкага ўраду Літоўскай рэспублікі!

Праклён катам рабочае клясы!

Іх лёс ня будзе лепшы, як лёс Міколы Раманава.

Сусьветная і Літоўская рабочая кляса аб гэтым паклапоціцца ў дні надыходзячых перамог, якія нямінучы.

Сьмертны прыгавар гісторыі вісіць над буржуазіяй усяго сьвету!

Рабочая кляса яго выканае.

Мы шлём сёньня гарачае прывітаньне комуністычнай партыі і Комсамолу Літвы.

Прывітаньне Вам, гэроям цяжкага падпольля, адважным і сьмелым барацьбітом рабочае клясы. Мы ведаем і верым у вашу непераможную волю ў барацьбе, у вашу стойкасьць і мужасьць! Яны былі вашымі якасьцямі на працягу ўсёй вашай гісторыі барацьбы.

Гэтыя якасьці вядомы па гістарычных памятных днёх нашай сумеснай барацьбы і працы 1920 1921 г.г., калі мы разам поруч біліся супроць арміі польскіх паноў і памешчыкаў, за вольную Літоўска-Беларускую Савецкую Рэспубліку.

Т. Грэйфенбэргэр быў адным з нашых віднейшых барацьбітоў у гэтыя памятныя дні, адным з організатараў і кіраўнікоў камсамолу Беларусі і Літвы. І імя яго, імя другіх расстрэляных комунараў будуць доўгія гады гарэць у сьвядомасьці сэрцах працоўнай моладзі Беларусі, як вобразы найлепшых барацьбітоў за справу рабочай клясы

Слава згінуўшым таварышам!

Мы ўпэўнены, што парадзеўшыя шэрагі Компартыі і Комсамолу Літвы будуць запоўнены сотнямі новых барацьбітоў.

Няхай жыве Компартыя і Комсамол Літвы!

Далоў фашысцка-бандыцкі ўрад Літвы!

— Далоў наймітаў Ангельскага капіталу!

— Прэч крывавыя рукі ад рабочых і сялян Літвы!

15 студзеня—дзень збору інтэрнацыянальнага пятачка.

15 студзеня пролетарская моладзь усяго сьвету будзе ўспамінаць свайго правадыра, кіраўніка організатара—Карла Лібкнехта, загінуўшага ў 1919 годзе ад рукі нямецкай ваеншчыны, якая, падтрымоўвалася соцыял-здраднікамі. З году ў год рабочая моладзь усяго сьвету ўспамінае свайго загінуўшага правадыра.

15 студзеня зьяўляецца жалобным днём у гісторыі рабочага руху ва ўсім сьвеце, калі з шэрагаў рабочае клясы быў зверскі вырваны адзін з яго таленавіцейшых кіраўнікоў, калі сусьветны юнацкі рух страціў свайго лепшага правадыра.

З таго часу ўжо прайшло восем гадоў. За гэты час сусьветны юнацкі рух рос і з кожным днём ўсё шырэй і шырэй працягваў свой ўзрост, організоўваючы у сваіх шэрагах перадавыя атрады рабочай моладзі ўсяго сьвету.

Комінтэрн моладзі з'яўляецца дзецішчам Карла Лібкнехта, які на працягу дзесятку гадоў кіраваў юнацкім рухам, які ў годы імпэрыялістычнай вайны пад сваім кіраўніцтвам павёў баявыя атрады рабочай моладзі супроць крывавай імпэрыялістычнай вайны, супроць здрадніцтва другога інтэрнацыяналу.

Растуць шэрагі Комінтэрну Моладзі. Ня гледзючы на вялікія цяжкасьці, ня гледзючы на праследваньні, ня гледзючы на турмы і расстрэлы, пролетарская моладзь усяго сьвету пад кіраўніцтвам КІМ'у, працягвае весьці сваю гэроічную барацьбу. Нядаўна пашыраны пленум Комінтэрну Моладзі, які адбыўся ў Маскве, паказаў з усёй яснасьцю, якія вялізныя посьпехі зрабілі нашы братэрскія Комуністычныя саюзы Моладзі ў капіталістычных краінах.

У Ангельшчыне, у Нямеччыне, у Кітаі ўсюды растуць і мацнеюць баявыя атрады сусьветнага юнацкага руху.

Аднак з вялікімі цяжкасьцямі зьвязана работа нашых братэрскіх саюзаў моладзі.

Адсутнасьць сродкаў не дае магчымасьці нашым братом у капіталістычных краінах яшчэ з большымі патугамі весьці сваю барацьбу і працу. Недахоп сродкаў часта не дае магчымасьці нашым саюзам рэгулярна выдаваць свае газэты, друкаваць лістоўкі і г. д.

Вось чаму ўжо на працягу некалькіх гадоў УсеЛКСМ кожны год зьбірае сярод сваіх сяброў інтэрнацыяльны адзік на карысьць зарубежных комсамольскіх організацый. Пятак,—гэта адно са зьвеньняў нашай інтэрнацыянальнай дапамогі і сувязі з замежнымі саюзамі моладзі. Аднак, да гэтага часу мы ня з поўнаю акуратнасьцю і з належнай увагай аднесіліся да гэтага важнага інтэрнацыянальнага абавязку.

Пачынаецца 1927 год. Надыходзіць 15 студзеня—дзень успамінаў нашага правадыра Карла Лібкнехта. Гэты дзень павінен зьявіцца ня толькі днём жалю па нашай вялікай страце, але гэты дзень павінен зьявіцца так сама і днём дапамогі барацьбе нашых зарубежных братэрскіх комуністычных саюзаў моладзі.

15 студзеня будзе праводзіцца збор інтэрнацыянальнага пятачку сярод усіх комсамольцаў Савецкага Саюзу за 1927 год. Зусім зразумела, што перад намі стаіць задача точнага выкананьня гэтага нашага інтэрнацыянальнага абавязку.

Усе комсамольскія ячэйкі, усе комсамольцы павінны рыхтавацца да гэтага дню.

УНЯСІ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫ ПЯТАК!

(Усім губкомам, абкомам, крайкомам УсеЛКСМ і ЦК нацрэспублік)

ЦК УсеЛКСМ прапануе пачаць безадкладна кампанію за ўнос інтэрнацыянальнага пятака за 1927 год.

Збор пятака вызначаецца аднočасова ўсюды ў дзень Леніна, Лібкнехта, 21-га студзеня.

Правесьці у сувязі з гэтым падрыхтоўчую працу праз комсамольскі друк, насьценныя газэты, сходы, плякаты, клюб, індывідуальнае папярэджаньне комсамольцаў аб неабходнасьці прынесьці з сабою 15 га пятак і г. д.

Пажадана прыўрочыць да дню 15-га студзеня ці напярэдадні вечар на інтэрнацыянальныя тэмы.

Вылучыць не пазьней 5 га студзеня 1927 году па ячэйках для збору пятака адказных зборшчыкаў, якія павінны таксама правесьці ўсю папярэднюю організацыйна-тэхнічную працу.

Грошы, якія будуць сабраны ячэйкамі ў працягу 3 дзён, пераводзяцца ў раённыя камітэты, якія ў сваю чаргу перасылаюць іх у губком.

Губкомы пераводзяць грошы ў ЦК не пазьней 15-га лютага 1927 году.

Сакратар ЦК Усе ЛКСМ МАТВЕЕВ

Пам. Заг. Оргразьмеркy ЦК УсеЛКСМ ЕМЕЛЬЛЯНАЎ

Чатыры.

У маленькай Літве забілі вялікіх людзей: вялікіх рэволюцыянэраў.

Карла Пажэлла, Юзэфа Грэйфэнбэрга, Рафаіла Чорнага і Казіса Гэдрыса звалілі на срэбны сьнег чатыры фашысцкія кулі. Людзі з „жвальгібы" *) паднялі іх целы на грузавік, накрылі брэзэнтам, і адвезьлі на ваколіцу—схаваць. У першы раз чатыры слаўных сыны рабоча-сялянскай Літвы не маглі выказаць свайго протэсту, упяршыню яны маўчалі і не працівіліся катам.

Але вось ад забрызганых крывёю сьцен Ковенскай турмы ўздымаецца вестка. Яна ляціць у хвалях радыё, поўная стрыманай болі і гневу —маленькая, пяцірадковая вестка:

„растрэлены т.т. Пажэлла, Грэйфэнбэргэр, Чорны, і Гедрыс". І ўсё.

А на заўтра газэты ўсяго Саюзу апавядаюць гэту вестку мільёнам вачэй.

Вестка аблятае фабрыкі, шахты, парты, клюбы, казармы і вуліцы; прабіраецца ў грудзі кожнага пролетарыя, кожнага комуністага і комсамольца кліча на мітынгі протэсту і дэмонстрацыі; дыктуе рэзолюцыі супроць крывавага фашысцкага тэрору ў Літве; будзіць памяць аб згінуўшых таварышах, нястрашымых, слаўных рэволюцыянэраў, паўшых ў нягоўнай барацьбе.

*) Літоўская ахранка.

... Канун новага году. Вясёла скрыпіць пад палазамі моцны, іскрысты сьнег. Бойка гандлююць коопэратывы і магазыны Савецкай і Ленінскай. Маставыя поўны снуюшчай румянай публікі.

3 гадзіны. Цямнее. З усіх бакоў Менску—з Ляхаўкі і Камароўкі з Акцябркі і Пярэспы, рухаюцца атрады моладзі, з разгорнутымі сьцягамі з сьвежанамалёванымі на кавалках бібулы і фанэры—лёзунгамі. На галоўках штандараў дрыжаць чорныя істужкі.

Абывацельшчына ўстрывожана:

— ... „Што гэта? Хто гэта зноў памёр? Можа крамы будуць зачыняць?.."

Атрады сьцягваюцца на Плошчы Волі.

На старой вежы гадзіньнік хмура шавеліць стрэлкамі. Хутка падова чацьвёртай.

Ужо прышла Ляхаўка і амаль увесь гарадзкі раён. Пара пачынаць.

Група акругкомаўцаў, прадстаўнікоў партыі і МОПР'у падымаюцца па сходам Акрвыканкому і доўга шукаюць дзьвярэй на балькон, які выходзіць на плошчу. У калідоры мяне хапае за рукаў Калманка Штэйман і паказваючы па дзьверы фінчасткі, кажа адрывіста і ўзхвалёвана:

— Вось тут у гэтым пакойчыку, у 19-ым працаваў Юзэф Грэйфэнбэргэр. Тут зьмяшчаўся комсамольскі штаб.. Ён быў першым сакратаром першага ЦК комсамолу Літвы і Беларусі... Я памятаю—ён тут па вечарам, пасьля ліхарадачнай, бяссупыннай працы вывучаў яўрэйскую мову... Жадаў цясьней зьвязацца з масамі яўрэйскай рабочай моладзі... Слаўны, незабываемы таварыш! Цяпер такіх мала.

Калманка абрывае прамову. Выходзім па шырокі, засьнежаны балькон унізе—тысячы твараў. Качаюцца сьцягі. Далёкія гудкі заводаў.

Мітынг. Гарачая песьня халодных труб оркэстру. Тысячы рук зьнімаюць з галоў шапкі. Сьняжынкі падаюць на галовы.

Васька Маслоўскі чытае рэзолюцыю протэсту. У яго моцны, ледзь хрыплы голас. Усё хутчэй ідзе сьнег. Хлоп'я стукаюць па маленькаму шматку паперы. Вецер рве яго з пачырванеўшых на марозе Васькіных пальцаў. Але ён моцна трымае рэзолюцыю. Вач—у гэтых нямногіх радкох, у клалася ўся вялікая брацкая любоў Менскай рабочай моладзі да загінутых таварышоў, увесь гнеў на Ковенскіх катаў...

Скончыў. Гулкае і моцнае ўра успыхвае над плошчай.

Атрады разыходзяцца. Як многа, аднак, новых комсамольцаў! Як многа навічкоў у нашай організацыі! Яны павінны выкаваць з сябе новых Пажэлла, новых Грэйфэнбэргэраў...

Усё мацней спадаюць разарваныя ветрам сьнягі.

Міх. Гольдбэрг.

Праца упаўнаважаных па друку.

„ЧЫРВОНУЮ ЗЬМЕНУ“ павінна чытаць уся моладзь.

Прасунем газэты ў масы.

Нарада ўпаўнаважаных у Талочыне.

(М-ка Талочын, Аршаншчына).

Нядаўна ў нашым мястэчку адбылася першая нарада ўпаўнаважаных па друку. Першым пытаньнем нарады быў інструктыўны даклад аб задачах і абавязках упаўнаважанага па комсамольскім друку. У спрэчках упаўнаважаныя самі прызнаваліся, што да нарады яны ня ведалі сваіх задач і абавязкаў. Яны выконвалі тэхнічную працу па збору падпіскі на газэты. Ні водзін не зьяўляўся членам ці кандыдатам бюро ячэйкі і наогул кіраўніцтва ў гэтай галіне комсамольскай працы ня было.

Нарада высунула шмат практычных мерапрыемств у справе ажыўленьня працы ўпаўнаважаных. Ня толькі тэхнічнай працай, як прыём падпіскі на газэты, павінны яны займацца, але і популярызацыяй розных выданьняў. Дзеля гэтага нарада выказалася за неабходнасьць організацыі ў мястэчку гурткоў „прыхільнікаў газэты“, у прыватнасьці „Чырвонай Зьмены“, пабудовы вечароў друку, конкурсаў на лепшага ўпаўнаважанага і падпісчыка.

Таксама нарада выявіла слабую распаўсюджанасьць юнацкіх выданьняў сярод беспартыйнай моладзі. Упаўнаважаныя часам забываюць аб гэтай працы. Каб зьнішчыць усе недахопы, нарада пастанавіла ставіць пытаньні аб распаўсюджваньні юнацкіх выданьняў на сходах і профднёх моладзі.

Адзначаючы слабую сувязь упаўнаважаных па друку з юнкорамі, нарада сказала:

— Кожны ўпаўнаважаны па друку павінен быць юнкорам і ўцягваць у юнкораўскую працу ўсіх комсамольцаў сваёй ячэйкі.

Але выкананьне ўсіх гэтых абавязкаў магчыма будзе толькі ў тым выпадку, калі ўпаўнаважаны па друку будзе працаздольным і разьвітым. Дзеля гэтага яму трэба шмат працаваць над сабою: рэгулярна чытаць газэты, кніжкі, ведаць усе пастановы партыі і комсамолу па пытаньням друку.

Бюро ячэек і райком павінны дапамагаць у працы ўпаўнаважанага.

Трэба штомесячна ставіць на пасяджэньні бюро ячэек справаздачы ўпаўнаважаных, а таксама заслухоўваць яго даклад на сходзе ячэйкі.

МІХ. ЗАК.

Моладзь ідзе на падпіску

М-ка Лельчыцы, Мазыршчына

Сярод моладзі мястэчка Лельчыцы раней заўважвалася паніжэньне выпіскі на газэты. У ліпені месяцы выпісвалася 20 экзэмпляраў „Чырвонай Зьмены“, а чым далей дык усё мены і менш. „Юнгэр Арбэйтэр“ выпісвалі 6 экзэмпляраў „Беларускі Піонэр“ зусім ня выпісваўся. Гэта тлумачылася тым, што бюро ячэйкі забылася пра гэтую галіну працы.

Цяпер ячэйка ЛКСМБ і атрад юных піонэраў шчыра ўзяліся за распаўсюджваньне газэт і часопісаў сярод моладзі. Яны вядуць агітацыю, тлумачаць неабходнасьць выпісваньня. І мы бачым, што падпіска падняласся на сто проц. На лістапад месяц „Чырвонай Зьмены“ выпісвалі больш чым 25 экзэмпляраў, а на сьнежань і студзень яшчэ прыбавілася. „Юнгэр Арбэйтэр“ выпісваюць 15 экзэмпляраў, „Беларускі Піонэр“—10.

Усё гэта адбылося з тэй прычыны, што акрамя прапаганды сярод беспартыйнай масы кожны комсамолец лічыць абавязкам выпісваць тую ці іншую газэту.

Юнкор Е. Лельчук.

Раней хоць дзьве, а цяпер...

Варонецкі с.-с., Ветрынскі раён, Полаччына.

На тэрыторыі гэтага сельсавету ёсьць тры ячэйкі ЛКСМБ, якія па распаўсюджваньню газэт нічога ня робяць. Раней выпісвалі ў Варонецкую хату-чытальню хоць усяго 2 экземпляры „Чырвонай Зьмены“ а цяпер і гэтага няма. Неабходна ў далейшым узяцца за выпісваньне газэт і часопісаў, бо кожны комсамолец павінен ведаць, што робіцца ў нас і за межамі.

Асабліва трэба зьвярнуць увагу на выпіску „Чырвонай Зьмены“, бо яна ў працы комсамольскай ячэйцы неабходна.

Бяздольны.

Пісьманосец губляе газэты.

(Вёска Яшчыцы, Стрэшынскі раён, Бабруйшчына).

У нашым сельсавеце пісьманосцам зьяўляецца Андрушэнка Ісак.

Як толькі кальцавая пошта прывязе лісты і газэты ён іх забірае і некалькі дзён трымае ў сябе дома.

Ходзяць сяляне вёскі і ня ведаюць дзе іх газэты дзяюцца, а пра пісьманосца ні слуху, ні духу.

Некалькі дзён падрад ён мне ня прыносіў газэту. Зашоў я да яго і пытаю, дзе газэты? Ён адказвае:—А чорт іх ведае. З гэтай прычыны некаторыя сяляне адмаўляюцца быць падпісчыкамі, кажучы:

— Якая з гэтага карысьць, усё роўна газэту ў вочы ня бачыш.

Трэба Стрэшынскаму паштоваму аддзяленьню зьвярнуць на гэтае зьявішча належную ўвагу.

КОМСАМОЛЕЦ.

Кожны вучань—падпісчык на „Ч. З.“

(Койданаўскі раён, Вільшчынская ШСМ, Меншчына).

У мінулым годзе „Чырвоную Зьмену“ выпісваў амаль што кожны вучань, але інакш абстаіць справа ў сучасны момант.

Бюро ячэйкі ЛКСМБ на гэта зьвярнула ўвагу, дала „наганяй“ упаўнаважанаму, і ўхваліла, каб кожны вучань, які атрымлівае стыпэндыю па першай катэгорыі, выпісаў „Чырвоную Зьмену“.

Міхась Маркевіч

Прывучаем моладзь кахаць газэту.

(Вёска Ліцьвінава, Лядняскі раён, Аршаншчына),

З організаваўся ў нашай вёсцы гурток прыхільнікаў газэты яшчэ ўлетку 1926 году.

Актыўны ўдзел у працы гэтага гуртка прыняла наша моладзь. Больш палове хлапцоў і дзяўчат вёскі запісаліся ў сябры гуртка, выпісваюць і чытаюць газэты, вярбуюць новых падпісчыкаў.

Праца гэтага гуртка выявілася яшчэ ў тым, што ў вёсцы лік падпісчыкаў на газэты павялічыўся да 22 чалавек.

Уся моладзь вельмі зацікавілася працай гэтага гуртка.

В. ІМПЭТ.

Фіз-культура

Трэба больш гурткоў!

(Клюб друкароў, Менск)

Фізкультурным саюзным гуртком, пры клюбе друкароў, ахоплена 4 групы, гэтага-ж аднак мала. Жаданьне займацца ў гуртку, асабліва за гэты час, узрасло, ня толькі з боку моладзі але і з боку дарослых рабочых. Усіх жадаючых гурток абхапіць ня зможа, бо ён ня мае на гэтую справу пэўных сродкаў.

Дапамагае ў гэтай справе гуртку толькі праўленьне клюбу і то не дастаткова.

Для поўнага абслугоўваньня ўсіх жадаючых займацца спортам неабходна:

Каб гэтым пытаньнем зацікавіўся культаддзел Цэнтральнага праўленьня саюзу і для спорту выдзеліў бы асобны фонд, альбо, кожны фабзаўком, асобна, зрабіў адлік з сваіх сродкаў у агульны фонд фізкультуры.

Уся справа цяпер, па стварэньню новых груп, кульгае з-за адсутнасьці сродкаў.

Памяшканьне ёсьць, і прылады для заняткаў таксама ёсьць.

Калі грашовая справа наладзіцца, гурток створыць яшчэ некалькі груп і мы зможам аздаравіць дзесяткі сяброў нашага саюзу.

Каму гэта належыць, трэба падумаць гэтую справу наладзіць.

Мікола.

Заняткі ідуць добра.

(М. Круглае, Аршаншчына)

Быў у нас у мястэчку інструктар па фізкультуры т. Ваўчок, уся моладзь гарэла жаданьнем займацца ў гурткох, але ён ня мог паставіць справу як належыць.

Сабярэмся, бывала на заняткі, памахаем рукамі, ды паломім сабе галовы скачучы цераз драўляную кабылу і на гэтым заняткі спыняюцца.

Фізкультурнікам усё гэта вельмі абрыдла.

Але вось прыехаў да нас новы інструктар т. Ясінскі, дэмабілізаваны камандзір. Праца закіпела.

Паставілі платны спэктакль збор з якога пашоў на патрэбы гуртка фізкультуры.

Зрабілі перасоўвіжны турнік, мату; усіх сяброў гуртка разьбілі па сэкцыям і заняткі пачалі праходзіць добра,

Цяпер у гуртку дысцыпліна пастаўлена на належную вышыню.

Спортсмэн.

Не займаюцца фізкультурай.

Мястэчка Талочын, Аршаншчына.

У той час, калі ў нас ёсьць добры інструктар, фізкультура сярод комсамольцаў нашага мястэчка зусім не праводзіцца.

Улетку яшчэ займаліся, а як надышоў зімны пэрыод, дык пра яе і забыліся. Мне здаецца, што ўсім памятны рэзолюцыі вынесеныя на агульных ячэйковых сходах аб неабходнасьці праводзеньня фізкультуры сярод комсамольцаў, але чамусьці ў жыцьцё гэта не праводзіцца.

Віною гэтаму самі комсамольцы, бо інструктар ніколі іх ня можа сабраць на заняткі.

Таксама сьпіць і райбюро фізкультуры,

Фізкультурнік.

Неабходна падняць дысцыпліну.

(Школа вучнзўства, пры МБ[...] чыгункі, Менск).

З таго часу як заняткі па фі[...] культуры былі перанесены ў нов[...] памяшканьне ў нас праца паш[...] нармальна.

У сучасны момант наш кіраў[...] паставіў перад сабою задачу па[...] няць дысцыпліну на занятках, а р[...] зам з гэтым даць уразуменьне [...] нормальна фізычным разьвіцьці мал[...] дога рабочага організму.

Ажыцяўленьне гэтай задачы з[...] біць уплыў і на падняцьце дысцы[...] ліны ў школе наогул.

Р. К.

Замежнае жыцьцё.

(Агляд за бліжэйшы час).

Панская Польшча і Літва

СССР, з кожным днём узмацняючы сваё экономічнае і політычнае становішча на сусьветнай арэне, стаіць бяльмом у вачу буржуазным політыкам.

Ваенны пераварот Польшчы на чале з ваенным дыктатарам Пілсудзкім—гэта адзін з крокаў да стварэньня контрэволюцыйнага кола супроць СССР.

Галоўныя мэты Пілсудчыны-захват Савецкай Украіны і Савецкай Беларусі.

Ад гэтых плянаў Пілсудзкі пасьля майскага перавароту не адмовіўся. Наадварот „Голас Праўды“ і орган ваеннага міністэрства „Польска Збройна“ выступілі адначасова з артыкуламі, якімі даводзяць, што сучасныя ўсходнія межы Польшчы ня могуць яе здаволіць і да гэтага часу застаюцца часовымі. Лёзунг польскай політыкі, па думцы газэт павінны быць—„За Буг“, «за Нёман».

Ці зможа Польшча выканаць свае пляны? Здавалася-б, што Пілсудзкі папрабуе дагаварыцца з Заходнімі сваімі суседзямі.

Сапраўды-ж мы бачым другое. Адносіны Польшчы з сваёй блізкай суседкай Нямеччынай ня толькі палепшыліся, а нават значна пагоршыліся. Прычынаю гэтага—узмацненьне экономічнага і політычнага становішча Нямеччыны. Заключаным Лёкарнскім дагаворам, Нямеччына прызнала непарушнасьць меж паміж сабою і Францыяй. Даць такое абяцаньне адносна свае мяжы з Польшчаю, яна адмовілася. Усе спробы Францыі дабіцца ад Нямеччыны гарантыі польскай мяжы, скончыліся няўдачаю. Вядома, што такое становішча ня можа спрыяць польскім жаданьням і лёзунг Пілсудчыны—„за Буг“, „за Неман“ застанецца лёзунгам, які Польшчы ня ўдасца правесьці ў жыцьцё.

Літоўскія падзеі, якія адбыліся на гэтых днёх, можна лічыць крокамі англьскай політыкі, якая выкананы рукамі Пілсудчыны.

Пілсудзкі аб перавароце ў Літве кажа так:

— Адзінная мера, прынятая мною ў дні перавароту ў Літве заключаецца ў тым, што я уважліва сачыў за падзеямі ў Коўне і на нашай мяжы з Літвою. Я не адмаўляюся, што нэрвы нашай пагранічнай адміністрацыі і гарнізона падлягалі сур'ёзным іспытам, бо адносіны Літвы да Польшчы носяць выключны характар. Літва не прызнае становішча міру з Польшчай.

Далей Пілсудзкі кажа:

Польскі ўрад ужо за месяц да літоўскіх падзей меў дасканальную інформацыю, што Літва ўступае ў пэрыяд, калі насьпеўшыя проблемы будуць разьвязвацца сілаю. Я аднак ня бачыў цяпер ніякіх довадаў, каб баяцца, што ў нас будуць сапсаваны сьвяты з-за нашага неспакойнага суседа, які так лёгка выкарыстоўвае словы „вайна“ з такой цяжкасьцю слова „мір“ (Тас).

Вядома, што сьвята ў Літве ўжо і цяпер крывавае. Літоўскія фашысты не супыняюцца будаваць пляны, што комуністычная партыя Літвы падрыхтоўвала паўстаньне, каб захапіць уладу ў свае рукі.

Фашысты растрэльваюць найлепшых барацьбітоў-працоўных сяброў комуністычнай партыі. Сусьветны пролетарыят пратэстуе супроць крывавай расправы. Усе выдумкі быццам бы комуністычная партыя Літвы падрыхтоўвала ўзброенае паўстаньне, кажуць за тое, што фашысты, з'організаваныя політыкаю Ангельшчыны, хочуць парушыць добра-суседзкія адносіны Літвы і СССР. Але працоўным Літвы вядома уся гэтая цэрамонія. Непарушнасьць добра-суседзкіх адносін СССР і Літвы знойдуць падтрыманьне ў працоўных массах Літвы.

Ангельшчыне ашукаць рэволюцыйны Кантон не ўдалося.

Перамовы ангельскага пасланіка ў Кітаі Майльс Лэмпэнсана з кантонскім міністрам замежных спраў Яўгэнам Чэнам ні к чаму не прывялі.

Ангельшчына гатова была прызнаць Кантон, як частку Кітайскай дзяржавы, але разам з тым ніяк не магла адмовіцца ад падтрыманьня зносін з Пекінскім урадам і іншымі кітайскімі провінцыямі Справа ішла аб перетварэньні адзінай дзяржавы Кітаю ў шэраг асобных рэспублік, з якімі можна-б было весьці перамовы асобна і натраўляць адну на другую.

Кантонскі рэволюцыйны ўрад, які зьяўляецца фактычна ўрадам большай часткі Кітаю, пры гэтым з найбольш разьвітай ў экономічных і політычных адносінах, патрабаваў, каб яго прызналі нацыянальным урадам усяго Кітаю. Такую заяву зрабіў прадстаўнік Кантонскага ўраду ў Жэневе, які патрабаваў, каб кітайскі делегат у Лізе Нацыі дзейнічаў, як прадстаўнік Кантонскага нацыянальнага ўраду. Бязумоўна, з такімі прапановамі Ангельшчына згадзіцца ня можа. Кантон каму рэволюцыйнаму ўраду прыдзецца на далей сілаю аружжа замацоўваць свае правы на прадстаўніцтва ўсяго Кітаю.

Гэтую частку свае праграмы Кантонскі ўрад ужо ажыцьцяўляе пасьпешна. Кантонскае рэволюцыйнае войска ідзе пасьпешна наперад і падтрымоўваецца кітайскімі рабочымі і сялянствам. Галоўныя сілы народнай арміі прасоўваюцца ўздоўж Луньхайскай чыгункі, а перадавая атрады ўжо дасягнулі Шысу (у 32 кілёмэтрах ад Лаяну). Па вестках, якія маюцца, непасрэднай мэтай народнай арміі зьяўляецца захват Куньсіена, дзе знаходзіцца ваенны арсенал. Японскае агэнства Тохо паведамляе, што Чжан-Цзо Лін 28-га ўвечары разаслаў цыркулярнае паведамленьне аб перадачы дысцыплінарному суду начальніка галоўнага штабу мукдэнскага войска гэнерала Ян Ю Ціна і яго памочніка Чэн Чы Ена. Непаразуменьні ў Чжан-Цзо-Лінаўскіх войсках будуць і надалей. Ангельшчыне, як-бы яна не хацела, прыдзецца прызнаць адзінную дзяржаву Кітаю пад кіраўніцтвам революцыйнага Кантонскага ўраду.

Паход ангельскай буржуазіі супроць трэд'юніонаў.

Здавалася, што агарадзіўшы сваё пануючае становішча ў Эўропе і паспрабаваўшы агарадзіць сябе ў Кітаі ад шкодных здарэньняў, хоць-бы перамовамі з Кантонскім урадам, ангельскі консэрватыўны ўрад паспрабуе наладзіць справы ў сярэдзіне свае дзяржавы, як-та пачне адбудову прамысловасьці, якая паслабела ад доўгатэрміновае агульнай забастоўкі гарнякоў. Але наадварот.

У той час, калі шахтаўласьнікі выкідаюць на вуліцу тысячы найбольш актыўных дзеячоў агульнай забастоўкі, Ангельскі ўрад у самым хуткім часе выпрацоўвае новы закон аб правох рабочых і профэсійных саюзаў.

Па вестках, якія маюцца, гэ[...] законы даюць правы, якія ангельс[...] рабочыя мелі год таму назад, на[...] чаецца ў профсаюзаў адабраць [...] ва аб'яўляць агульную забасто[...] калі ня будзе аб гэтым паведа[...] ны ўрад за доўгі час да ап[...] шчэньня.

Забастоўка, па вестках, б[...] прыроўнівацца да адкрытага [...] станьня, як дзяржаўная здрада. А[...] ліва цікавіць ангельскіх рэакцы[...] раў пытаньне аб сяброўскім ад[...] на політычныя справы.

Што мы павінны ведаць

Працоўным СССР і працо[...] усіх краін павінны быць зусім [...] мы авантурыскія пляны ангел[...] дыплёматыі. Працоўныя масы па[...] пільна сачыць за ўсімі падзеямі [...] Ангельшчына, рукою свіх ва[...] рыхтуе напад на краіну са[...] усе павінны бачыць дзе і кім [...] рэецца пагроза міру ў Эўропе. [...] хоча міру; Ангельшчына яго з[...] СССР заключае з пагранічнымі [...] жавамі мірныя дагаворы аб [...] падзе; Ангельшчына гэтаму с[...] чыць, і рыхтуе з прымежнымі [...] дзяржавамі ўзброены бар'ер с[...] нас, рыхтуе фашыцкія калёны [...] роць краіны соцыялістычнай р[...] цыі. СССР адстойвае незалеж[...] малых нацыянальнасьцяй, ад[...] іх правы на самавызначэньн[...] гельшчына дапамагае малыя [...] нальнасьці душыць, зьнішч[...] СССР мэта, мірнае дзелавое [...] цоўніцтва з прымежнымі дзяр[...] Мы-ж бачым, што Ангельшчы[...] тует сур'ёзныя супярэчнасьці [...] нацыянальнымі народамі. [...] розьніцу політыкі абодвых [...] павінны бачыць.

М. Х—[...]

Будзем на варце!

Асноўныя пытаньні ўдзелу комсамолу ў перавыбарах сельсаветаў.

Цэнтральны Камітэт УсеЛКСМ у сваім лісьце да ўсіх абкомаў, губкомаў УсеЛКСМ і ЦК ЛКСМ нацыянальных рэспублік аб надыходзячай кампаніі перавыбараў саветаў, адзначыўшы вялізарную політычную важнасьць ранейшых перавыбараў і асабліва перавыбараў 1927 году—высунуў прад організацыямі шэраг наступных баявых і адказных задач.

Комсамол павінен дапамагчы партыі ўзмацніць саюз батракоў і беднякоў з сераднякамі

У гэтым годзе ў перавыбарную кампанію партыя ставіць задачы далейшага ўзмацненьня і разгарненьня савецкай (пролетарскай) дэмократыі на падставе ажыўленьня саветаў, прыбліжэньні савецкага апарату да рабоча-сялянскіх мас, барацьбы з бюрократызмам для забясьпячэньня пабеды соцыялістычнага будаўніцтва ў СССР. Сёлетнія перавыбары павінны паслужыць далейшаму ўзмацненьню саюзу рабочых і сялян і ўзвышэньню кіраўнічай ролі ў сельскіх і мястэчковых саветах пролетарскай часткі вёскі і комуністычнай партыі, рашуча дамагаючыся політычнага адмежаваньня кулацтва і непрацоўных элемэнтаў.

Перавыбары сельсаветаў павінны яшчэ больш узмацніць саюз беднаты і батрацтва з сераднякамі супроць кулака, у чым важнейшую ролю павінен будзе адыграць шырокі беспартыйны батрацка-бядняцкі і серадняцкі актыў.

Недахопы леташняй кампаніі павінны быць выпраўлены

Перавыбары мінулага году далі некаторае паляпшэньне мэтадаў грамадзкай працы саюзных організацый падкрэсьлілі значна ўзросшую ролю комсамолу, як памочніка партыі, паказалі досыць вялікую ролю і месца Комсамолу ў практычнай і конкрэтнай працы сельскіх і мястэчковых саветаў.

Хоць мы і мелі ў мінулых перавыбарах некаторыя дасягненьні, а назваць леташнюю кампанію перавыбараў у поўнай меры здавальняючай—зусім нельга.

Вялікімі недахопамі перавыбараў сельсаветаў у 1926 годзе ў маштабе усяго СССР былі: часта за вясковымі комсамольскімі ячэйкамі назіраўся так званы „хвасьцізм“, гэта значыць калі ячэйка ня выступала ад свайго імя ў абарону політыкі партыі а паддакавала хворым настроям, не стаяла за свае кандыдатуры і г. д., былі выпадкі, калі комсамольскія ячэйкі забываліся пра кіраўнічую ролю партыйнай ячэйкі і сябе высоўвалі на першае месца; малое прыцягненьне беспартыйнай моладзі да ўдзелу ў перавыбарнай кампаніі і інш.

Актыўна дапамагаючы партыі ў правядзеньні пастаўленых ёю задач у сучаснай перавыбарнай кампаніі, комсамольскія ячэйкі павінны дабіцца рашучага выжыцьця недахопаў, што далі сябе адчуць у мінулыя гады.

Таксама неабходна дабіцца забясьпячэньня поўнага парткіраўніцтва ў адносінах удзелу ў перавыбарах ячэек тых вёсак, дзе няма партыйных ячэек, шляхам поўнай пагоджанасьці ўсіх іх мерапрыемстваў з упаўнаважанымі выбарчых камісій.

Усю батрацкую і бядняцкую моладзь уцягнуць у перавыбарную кампанію.

Асабліва паважнай і адказнай павагі набывае дапамога комсамольскіх ячэек партыі ў справе організацыі ў перавыбарную кампанію беднаты і батрацтва і ўзмацненьня іх саюзу з сераднякамі для сумесных выступленьняў на перавыбарных сходах, для абароны сваіх інтарэсаў.

Неабходна самая шырокая дапамога партыйным ячэйкам у скліканьні перавыбарчых сходаў беднаты, прыцягваючы на іх усю батрацка-бядняцкую моладзь, гэтым самым падрыхтаваўшы яе да самых перавыбараў.

Актыўных дзяўчат—у сельсаветы.

Яшчэ зусім малы процант у сельсаветах жанчын наогул і дзяўчат у прыватнасьці.

Праводзячы прадвыбарныя падрыхтоўчыя сходы трэба ствараць думку сьвядомага выбіраньня ў саветы жанчын.

Кандыдатуры з моладзі павінны быць працаздольнымі, вытрыманымі і надзейнымі.

Асаблівая адказнасьць павінна быць праяўлена комсамольскімі організацыямі ў перавыбарнай кампаніі пры падборы кандыдатур з моладзі. Трэба высоўваць з бядняцкай, батрацкай і лепшай часткі серадняцкай моладзі надзейных таварышоў, якія сапраўды карыстаюцца аўтарытэтам у масах вёскі, якія працуючы ў сельсаветах прынясуць вялізную карысьць соцыялістычнаму будаўніцтву ў нашым краі.

* * *

Перавыбарную кампанію, набыты ў ёй вопыт комсамольскімі ячэйкамі трэба ўсебакова высьвятляць на старонках газэты «ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА».

Праспалі цэлы год.

(Бялкоўскі с. с., Петрыкаўскі раён).

Рэвізійная камісія нашага сельсавету, у склад якой ўваходзяць 2 комсамольцы-актывістыя зусім не працавала. Трэба было зрабіць тры разы рэвізію, а яна аб гэтым і не падумала.

Як высоўвалі на працу ў камісію комсамольцаў, дык сяляне спадзяваліся, што ёю будуць адзначацца ўсе памылкі працы сельсавету. Надзеі ня споўніліся. Сяляне незадаволены комсамольцамі, што ўваходзяць у рэвізійную камісію.

С. Залескі.

Комсамолка—старшыня сельсавету.

Найлепшая праца ў раёне.

(Савіцкі сельсавет, Азярыцкі раён, Мазырская акруга).

У справаздачы Азярыцкага РВК адзначана, што з усіх сельсаветаў раёну лепш за ўсё праца пастаўлена ў Савіцкім сельсавеце, дзе старшынёю зьяўляецца сялянская дзяўчына комсамолка ПАКУШ Палагея.

Ня гледзячы на цяжкія ўмовы працы, якія заключаюцца ў неаднолькавым складзе насельніцтва па свайму соцыяльнаму становішчу—праца наладжана вельмі добра, конфліктаў сельсавету з сялянствам ня прымячалася.

Па здачы сельска-гаспадарчага падатку, Савіцкі сельсавет стаіць увесь час на першым месцы.

Свабодныя дзядзькі, якія выступалі ў спрэчках па справаздачы РВК, радасна зазначылі:

— „Вось табе і дзяўчына! Пабольш бы нам такіх!“.

Спадзяемся, што пры перавыбарах гэта пажаданьне дзядзькоў будзе выканана.

З. Я. ГУБАР.

Абаронім інтарэсы рабочай моладзі.

— У сельска-гаспадарчых майстэрнях імя Ал. Бурбіса з-за непрыняцьця мер прэдасьцярожнасьці адміністрацыяй, ледзь не загінуў вучань Сурко.—У тэатральных прадпрыемствах бронь цалкам не запоўнена, майстры не навучаюць вучняў спэцыяльнасьці — У фабзавучы друкароў—вучні шляюцца па майстэрням ня маючы вучэбных работ.

Э-эх—недахопаў шмат.

(Сел.-гасп. майстэрні імя Бурбіса, Менск.)

Хлапцы—скардзяцца

Бадай кожны ведае, што калі рабочы на прадпрыемстве робіць посьпехі—дык узнагародай за гэта бывае павышэньне ў разрадзе.

Так было і з вучнямі—падросткамі. Іншыя з іх даўно перашлі з 1-га разраду ў шосты. Інакш кажучы зрабіліся майстрамі,

Але вось, што далей шостага разраду нашы хлапцы ніяк пераскочыць ня могуць.

— У чым справа? Хлапец працуе на прадпрыемстве 6 год і мае толькі 6-ты разрад. Чорнарабочы паступае ў кузьню і таксама праз тры-два месяцы мае такі-ж разрад, як і той хлапец, што працуе ўжо 6 год.

А загадка проста разьвязваецца: моладзь даходзіць да гэтай катэгорыі кваліфікацыі і далей... Стоп!

Моладзі даюць шаблённую працу: як штампаваць дзіркі, прарэзваць балты і іншае. Не знаёмяць з больш цікавымі галінамі працы.

З пад машыны...

Ня так даўно ў сталярным цэху здарыўся такі выпадак:

Малады вучань-сталяр зашоў у машыннае аддзяленьне, каб абгабляваць некалькі брускоў. Зьвінелі пасы, шківы. Дынама шалёна круціла трансмісіі.

. Вучань Сурко і ня заўважыў, як пас захапіў канец яго вопраткі і пацягнуў ў шківы.

Адзін момант і машына закруціла Сурко ў сваіх шківах.

Невядома што было б далей, каб у гэты момант не застанавілі машыны,

Сурко выцягнулі з пад машыны зусім голага. Замест вопраткі, па ім засталіся толькі боты на ногах і каўнерык ад кашулі. З боку сарвала скуру і былі зламаны тры пальцы.

Камісія абсьледаваўшая гэты выпадак дзівілася, як мог выйсьці адсюль жывым гэты хлапец.

Сурко выздаравеў і папрасіў адміністрацыю, каб яму выдалі новую вопратку. Яму у гэты адмовілі і адказаўшы:

— Ты чаму папаў ня ў свой цэх. Свае бруські ты мог абгабляваць і ў мадзельнай...

Але невядома чаму адміністрацыя ня кажа аб тым, што ў машынным аддзяленьні ня ўсе пасы адзеты ў прэдахраніцелі...

В.

Бронь не запаўняецца.

(Саюз працаўнікоў мастацтва).

Усяго налічваецца на броні па БССР—40 падросткаў і 8 пераросткаў. Цалкам броня запоўнена толькі ў 1-м Белар. Дзярж. Тэатры (10 проц.), зусім слаба ў яўрэйскім [1 проц.) і ў Белдзяржкіно (4 проц.).

Навучэньне падросткаў адбываецца на „беспраграмных“ асновах, па віне ЦК саюзу Рабіс СССР. Майстры ні ў якай меры не ўзнагароджаныя за навучаньне падросткаў, адносяцца да гэтае справы „спусьціўшы рукавы“ (паказённаму).

Ня дзіва, калі пры такой кваліфікацыі з вучняў мастакоў выйдуць яўныя невучы, сьвядомасьць якіх здольна выклікаць толькі ўсьмешку на вуснах...

Досыць сказаць, што за мінулы час мы выпусьцілі ледзь-ледзь—1 памочніка кіно-мэханіка і 1 памочніка рабочага па сцэне.

Нельга не падкрэсьліць, што па 1-му БДТ (у Менску) асыгнаваньні на вучнёўства ў 1926-27 г. гэтулькі мізэрныя што ні аб якіх „скоках“ у разрадах гаварыць ня прыходзіцца.

Справа застыла на адным месцы. Неабходна якія-небудзь рашучыя меры дзеля ажыўленьня працы падросткаў у саюзе працаўнікоў мастацтва.

Мікола К—і.

За вучобную працу.

(Менск ФЗВ друкароў).

Здаецца фабзавуч, чаго лепш, усе работы павінен выпаўняць па заложанай яму програме, але ў нас далёка да гэтага. Програмных работ няма. І усё вытворчае навучаньне прыходзіцца праводзіць на заказных работах, якія у большасьці сваёй не падыходзяць да програмы.

Далей аб вучобных работах. У нас цяпер бываюць частыя прастоі. У пераплётным аддзяленьні кожны дзень большая частка вучняў шатаецца бяз дзела.

— Таварыш інструктар, дайце мне вучобную работу, я вось хачу навучыцца складаць рамку,— просіць вучань інструктара.

— Загадчык не дазваляе. А сам я не магу.

Такі адказы, вучняў бязумоўна не здавальняюць.

Такое становішча ўтварае і недысцыплінаванасьць сярод вучняў.

Калі у машыным аддзяленьні гэтага нельга зрабіць з-за некаторых выдаткаў як: ток, зьнішчэньне матар'ялаў і машын, дык у пераплётным аддзяленьні даваць вучэбныя работы магчыма.

Мікола.

Перашкаджаюць вучобе.

(Віцебск, профшкола мэталістых).

Больш паловы вучняў нашай школы—яўрэі. І большасьць з іх нехочуць вывучаць родны яўрэйскай мовы. У часе лекцыі палуднуюць, сядзяць у шапках, кідаюцца агрызкамі, і гэтым зразумела перашкаджаюць настаўніку, не даючы яму магчымасьці выкладаць з-за рогату і шуму.

Тое-ж самае і з вывучэньнем беларускае мовы. Перад лекцыяй беларускае мовы некаторыя вучні ставяць „на дыбы“ скамейкі, топчуць нагамі крэйду. Некаторыя вучні ўжо атрымалі за гэткія праступкі—выгавары з папярэджаньнем аб звальненьні.

Як вывад з гэтых фактаў—Райкому ЛКСМБ трэба правесьці сярод комсамольцаў і вучняў нашай школы шэраг дакладаў і гутарак аб нацыянальнай політыцы нашай партыі.

М. Рудны.

Зьявішча не нармальнае

(М. Бяльнічы Магілеўшчына).

У нас у мястэчку ёсьць раённая бібліотэка з працаю ў якой адзін бібліотэкар справіцца ня можа.

Дзеля гэтага ён трымае ці як бронь ці як памочніка сына вядома мястэчковага гандляра.

Вельмі дзіўна, што на гэта райпрофбюро ня зьверне ўвагі.

Няўжо ў мястэчку няма беспрацоўных хлапцоў, якія маглі-б працаваць у бібліотэцы? ВАРКА.

Не засталася на паперы.

(Савецкая гаспадарка „Рагінь“

Мы пастанавілі: трэба вывучыць беларускую мову ўсім комсамольцам. І вывучаем яе ў школе перасоўцы, дзе вучыцца большая палова нашых комсамольцаў, а таксама і ў беларускім гуртку пры хаце-чытальні.

Вынікі справаздачнай кампаніі.

(Віцебшчына).

Справаздачная кампанія кіруючых органаў КСМ і Акругкому ў прыватнасьці, значна ўскалыхнула ўсю акруговую організацыю. Мы маем шэраг выпадкаў калі сходы ячэек па справаздачы бюро зацягваліся і пераносіліся на другі дзень. Ня меншая актыўнасьць праяўлена і па справаздачы акруговага камітэту. Для характэрыстыкі прыводзім

Некальні лічб.

Усяго справаздач было зроблена —26, з іх у горадзе—14 і ў вёсцы—12. Справаздачы рабіліся на кустовых сходах ячэек у горадзе і пашыраных пленумах Райкомаў у вёсцы.

Па прыблізных падліках справаздачамі Акругкому ахоплена 3 200 комсамольцаў — што складае 39,8 проц. усёй акруговай організацыі. Фактычна—лічбы большыя.

На расейскай мове справаздач рабіліся 14, на беларускай—11 і яўрэйскай—1.

Выступала ў спрэчках—240 чалавек і задана пытаньняў—940 (прыблізна) характар пытаньняў і іх зьмест вучэсьць цяжка, трэба адзначыць, што 90 проц. з іх задавалася па практычным пытаньням саюзнай працы. —

Пару слоў

аб чым гаварылі ў спрэчках.

Цэнтрам спрэчак у горадзе зьявіліся пытаньні экономічнай працы саюзу. Адзначалася і з гэтым трэба поўнасьцю згадзіцца, што ў справе кваліфікацыі моладзі, павышэньні яе заработнай платы і зьнішчэньні беспрацоўя, зроблена мала.

- Гэтаму многа прычын незалежачых ад Акругкому, але што зьяўляецца балючым аб тым больш і гаворыцца. Беспрацоўе і выпадкі ўстройства на працу праз протэкцыянізм выклікае нездавальненьне ня толькі комсамольцаў, але і беспартыйнай моладзі—гэтае пытаньне заняло значнае месца ў спрэчках.

Шмат казалі і аб пытаньнях агітпроп работы, і аб тым, што кожны год з падручнікамі атрымоўваецца замінка, у выніках чаго політвучоба пачынаецца несвоечасова.

У спрэчках выявілася, што пытаньні росту не зьяўляюцца яшчэ зразумелымі для ўсёй масы нізавога активу, а тым болей для шэрагавых комсамольцаў. У некаторых месцах меліся прапановы аб неабходнасьці спыніць рост комсамолу па той прычыне што мы маем шмат хваробных зьявішч і іх зьнішчэньне магчыма будзе толькі тады калі мы апраўдаем прынятых у комсамол.

Супольна з гэтым выявілася шмат цікавых момантаў і ў справе разуменьня комсамольцамі сутнасьці нац. політыкі. Па тых запісках якія даваліся па дакладах і спрэчак можна судзіць аб тым, што ў справе растлумачэньня пытаньняў нац. політыкі трэба яшчэ надзвычайна многа зрабіць.

Спрэчкі па справаздачах спрыялі выяўленьню шэрагу нахварэўшых пытаньняў у становішчы і працы акруговай організацыі — гэта дасьць магчымасьць акругкому накіраваць сваю ўвагу на шмат пытаньняў якія патрабуюць найхутчэйшага вырашэньня ў бягучай працы.

Вынікі.

Трэба адзначыць, што справаздачная кампанія поўнасьцю апраўдала сябе і дала магчымасьць выявіць шэраг дасягненьняў і недахопаў у працы акруговай організацыі.

Спрэчкі паказалі значную дзелавітасьць і рост ячэйковага активу і выступалі ня толькі актывістыя але і шэраговыя комсамольцы ячэяк. Значная частка прапаноў ужо цяпер скарыстана ў працы акруговага камітэту. Сорака-процантнае абхапленьне справаздачамі акругкому,—усёй організацыі сьведчыць аб поўным апраўданьні кампаніі і найбольшай папулярызацыі працы АК перад акруговай організацыяй.

Асноўным недахопам кампаніі можна лічыць тое, што ў спрэчках надзвычайна мала гаварылася па пытаньню ўдзелу КСМ у гаспадарчым будаўніцтве і выкананьню пастаноў 7-га зьезду УсеЛКСМ—такое становішча гаворыць за тое, што па гэтым галінам працы ў далейшым надзвычайна яшчэ многае патрэбна зрабіць.

Акрамя гэтага наглядалася слабое наведваньне комсамольцам сходаў ячэек у горадзе (занятасьць на працы ў вячэрніх зьменах вытворчасьці) і пашыраных пленумах Райкомаў у вёсцы (выпадкі дрэннай пагоды).

Справаздачная кампанія ўнесла большую яснасьць у далейшую працу АК і канчаткова апраўдае сябе толькі тады калі практычныя прапановы будуць выкананы у далейшай рабоце акругкому.

Міхась Лабадаеў.

САЮЗНЫЯ НАВІНЫ.

(У ЦК ЛКСМБ).

Да пленуму ЦК ЛКСМБ.

Пленум ЦК ЛКСМБ склікаецца 11-га студзеня г. г. з абвесткай дню якая ужо друкавалася ў „Чырвонай Зьмене“.

Вучот рабочай моладзі.

Згодна пастановы ЦК ЛКСМБ у працягу студзеня месяцу г. г. будзе праведзен вучот рабочай моладзі па ўсім фабзаўмясцкомам з мэтай выяўленьня яе становішча.

У Наркамаховы здароўя.

На пасяджэньні бюро ЦК ад 29 сьнежня быў заслуханы даклад прадстаўніка ў Наркамаховы Здароўя тав. Брадоцкага. У прынятай рэзолюцыі дадзен шэраг ўказаньняў адносна аховы здароўя працоўнай моладзі.

Экономнарада.

Бюро ЦК ЛКСМБ пастанавіла ўсебеларускую эканомнараду перанесьці на 20-га студзеня 1927 году.

Да абсьледаваньня барысаўскай організацыі.

Бюро ЦК ЛКСМБ заслухала даклад сакратара Барысаўскага АК ЛКСМБ тав. Зіноўева і садаклад камісіі па абсьледаваньню барысаўскай організацыі аб становішчы апошняй.

Вынікі абсьледаваньня будуць канчаткова зацьверджаны на наступным бюро ЦК ЛКСМБ.

Дадатковыя месцы на пленум ЦК ЛКСМБ.

На пленум ЦК ЛКСМБ даецца 5 дадатковых мест Гомельскаму і тры —Рэчыцкаму АК, апрача ўжо прадстаўленых.

Акруговы конкурс гарманістых.

Бюро Аршанскага акругкому ЛКСМБ пастанавіла правесьці акруговы конкурс на лепшага гарманіста 10 лютага 1927 году.

Дзеля організацыйнай падрыхтоўкі да конкурсу вылучана спэцыяльная камісія, у склад якой увашлі прадстаўнікі АК ЛКСМБ, АК АСПС рэд. „Чырвонай Зьмены“ і інш.

Гэтай-жа камісіі даручана абгаварыць пытаньне і прадставіць бюро практычныя прапановы аб правядзеньні конкурсаў у раёнах.

У ЦБ краязнаўства

○ Вышаў з друку апошні (11-12) нумар часопісі «Наш край», які пакіж іншым, зьмяшчае матар'ялы аб чарговых задачах школьнага краязнаўства.

○ За кастрычнік-сьнежань мінулага году, ЦБ краязнаўства правяло па усіх акругах краязнаўчыя конфэрэнцыі. На усіх конфэрэнцыях абгаварвалася пытаньне аб удзеле моладзі у краязнаўчую справу, у сувязку з пастановай ЦК ЛКСМБ. На Аршанскай конфэрэнцыі выявілася што па акрузе прымаюць удзел у краязнаўчай справе 50 піонэраў і 58 комсамольцаў.

○ 10 лютага склікаецца Усебеларускі краязнаўчы зьезд, на якім будзе прысутнічаць 144 делегаты ад месц і 50 ад Менску.

○ З мэтай вывучэньня цікавых мясцовасьцяў БССР, пры ЦБ складзена падарожніцкая камісія у склад якой увашлі прадстаўнікі ЦК ЛКСМБ і ВСФКВ.

За невыкананьне рашэньня ЦК.

Бюро ЦК ЛКСМБ пастанавіла паставіць на від Віцебскаму, Менскаму, Барысаўскаму, Полацкаму, Калінінскаму, Мазырскаму Аршанскаму і Магілеўскаму АК ЛКСМБ за нявыкананьне пастановы ЦК аб рэгулярным штомесячным узносе на карысьць морфлёту.

МОПР'аўскія грышы...

За сьнежань мінулага году ЦК Мопр'у БССР атрымаў вольных паступленьняў ад усіх акругаў на карысьць палітычных вязьняў за рубяжом—4.800 руб. Гэтыя сродкі цалком адасланы Выканаўчаму Камітэту Мопра (Масква).

Усіх паступленьняў ад далучанай Гомельшчыны прадбачыцца да 1.700 руб. у месяц.

„Беларускі піонэр“

— 3 студзеня г. г. часопісь «Беларускі Піонэр» выходзіць два разы у месяц пры зьменшаным фармаце і на 32 старонках.

— Пашыраная рэдкалегія «Бел. піонэра» складзена з наступных таварышоў: Якімовіча, Пакарчыка (ЦБ ЮП), Брыгневіча (Наркамасьветы), Жураускі (Галоусавых) і Мамчыца (настаўнік).

— У сучасны момант атрады гор. Менску праводзяць кампанію за павялічэньне падпіскі на «Беларускі піонэр». На сходах атрадаў праводзяцца гутаркі аб часопісі, організуюцца спэцыяльныя вечары і г. д.

Сярод маладнякоўцаў

○ Здадзен у друк № 1 часопісі «Маладняк» за студзень 1927 году.

○ Вышаў з друку альманах Віцебскай філіі, «Маладняка», пад назвай «Пачатак»

○ Адбыўся Бабруйскі акруговы сход філіі Маладняка, які падагуліў дасягненьні філіі за 1926 год.

Новыя выданьні

ЦБ „Маладняка“ выпусьціў з друку наступныя кнігі: Джэк Лёндан—„Нязвычайны адрывак“ (пераклад з ангельскага А. Мардвілкі) і Міхась Чарот—Ленін (поэма).

Таксама у бліжэйшы час выйдзе з друку новая комэдыя У Галубка «Пінская Мадонна».

Кіно-хроніка

Белдзяржкіно закупіла усю вытворчасьць кіно фабрык «Межрабпом. Русь» і ВУФКУ, у лік якой уваходзяць такія фільмы, як «Процесс о 3-х миллионах», «Мисс Менд», «Крылья холопа» і інш. Таксама закуплена каля 60 замежных фільм біавікоў.

Усе гэтыя фільмы будуць дэманстравацца у масовых кіно тэатрах пачынаючы з студзеня г. г.

У бліжэйшым будучым Белдзяржкіно прыступае да зас'емкі кіно-істужкі сваей вытворчасьці пад назвай «Наша Беларусь»

На лыжы!

У дзень адчыненьня Менскай лыжнай станцыі функцыйнавала 63 пары лыжаў. Прынялі ўдзел у гэтым спорце 50 чал. Заняткі аўбываліся вельмі ажыўлена.

Плата за пракат для сяброў профсаюзаў установлена ў 20 кап. у гадзіну, для гурткоў ФЗК і саюзных вылазак на лыжах--15 кап., для заняткаў гуртковых па ФЗК--10 к.

Суд.

„Ці мая--ці нічыя“..

Не было горшага хулігана у вёсцы Рылаўка, Бабруйскай акругі, як Мікола Матвейчык. Усе сяляне баяліся яго. На усе вечаркі і вагулянкі ен зьяуляўся нежаданым госьцем і хуліганіў.

Доўгі час ухажываў ен за Марыляй Горбель і абяцаў на ей жаніцца. Але Марыля, добра ведаўшы хулігана, не верыла ніводнаму яго слову і ўсяляк ад яго старалася. Іншыя хлапцы сьмяяліся над Міколай, што усе дзеўкі ад яго старонюцца і нават Марыля глядзіць на яго не хоча. Такія насьмешкі вельмі зачапілі юрлівага хлапца. Не раз казаў ен, хвалячыся перад сваймі таварышам:

Ці мая—ці нічыя будзе Марыля!

Некальκі разоў удавалася яму астацца у дваіх з Марыляю. Але кожны раз яна ад яго уцякала.

Аднойчы паршыву Мікола расправіцца з гонаровою дзеўкаю.

Доўга ужо ляжаў у яго схаваны у сьвірне абрэз ад вінтоўкі. Для адважнасьці хуліган выпіў бутэльку самагону, моцна заціснуў у дрыжачых руках абрэз і схаваўся каля Марылінай хаты.

Чакаць прышлося не доўга. Нічога не падазраваючы весела ішла дамоў Марыля.

— Стой, ці з месца!

Гучны выстрэл разбудзіў сонную веску. Забрахалі сабакі, засевалі людзі. Каля хаты сабраўся натоўп людзей, які абступіў труп Марылі.

Бабруйскі акруговы суд прыгаварыў Міколу Матвейчыка да 10 год зьняволеньня з суровым адзінжаваньнем.

Рыгор.

Эксплеатацыя рабочых падросткаў.

Справа аб эксплеатацыі Полацкіх рабочых падросткаў Эстрына і Савелінскага разьбіралась 27 верасьня г. г. у трудавой сэсіі Нарсуда. На лаўцы падсудных аказалася цел лая кампанія: адміністрацыя арцелі бляхароў «Праўда».

Нарсуд факт эксплеатацыі вучню устанавіў (не выплата за звышчасовую працу (не скарыстаны водпуск.

Віцебскі акрсуд, куды з боку арцелі была пададзена апэляцыйная скарга, прыгавор Полоцкага суду зацьвердзіў. Здавалася бы, што гісторыя гэта ідзе к канцу. Але не тут то было! Гэтыя асобы падаюць скаргу вышэй, у Менск і тым самым адцягваюць справу.

Высьвятляючы гэтую справу на старонках «Чырвонай Зьмены», мы спадзяемся, што адпаведныя органы правідлова разьбяруцца і пакажуць віноўных па заслугам.

Юнкор „Ч. Зьмены“.

Розные весткі

○ Яўрэйскі рабфак (1-ы ў БССР) адчыняецца пры БДУ пасьля зімовых канікул.

○ 11 новых школ сялянскае моладзі адчынена па Меншчыне у новым навучальным годзе.

○ 10-ы нумар «Маладняка» вышаў ў сьвет 28-га студзеня.

У тры радкі

▣ Да 10-й гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі Гістпарт ЦК КПБ выдае літаратурны зборнік, у які увойдзе шмат твораў маладнякоўцаў.

▣ Буйную партыю літаратуры для хат-чытальень (на 5000 руб.) высылаў гэтымі днямі у акругі Галоўпалітасьветы.

▣ Навуковая праца „Сьлед першабытнага чалавека ў БССР“ у хуткім часе будзе выдана Інбелкультам пад рэдакцыяй археолега Сербава. Гэта праца грунтуецца на даных Віцебскага і Магілеўскага музэяў.

▣ На палепшаньне становішча 49 школ рабочай моладзі БССР адпушчана урадам на 1926-27 г.—23.000 р.

▣ Радыё выстаўка адчыняецца гэтымі днямі у Менску. Экспонаты ее выяўляць рост радые-прыладніцтва БССР.

▣ Дадатковы час па фізкультуры ў сямёхгодках (5-7 класах) уведзен амаль па усіх акругах.

▣ Беспрацоўе па БССР за апошні справаздачны месяц выявілася у 18.815 чал. (прырост за год на 9,9 проц.)

Ці наведаў ты Дзяржаўны Музэй?

Калі не, дык раім гэта зрабіць

За тры гады свайго існаваньня Беларускі Дзяржаўны Музэй здабыў 1.100 экспанатаў.

За гэты час наведала Музэй — звыш 45 000 чал. (вучнеўства—50 проц., вайсковыя —20 проц., рабочыя—10 проц., студэнтва—10 проц.). Меншасьць тут складае сялянства, якая дапушчаецца у Музэй на усе дні.

Па багацьцю экспонатаў (асабліва этнографічных) музэй займае адно з перш месцы, пасьля музэяў Масквы і Ленінграду.

Асаблівую увагу зьвяртаюць на сябе аддзелы: этнографіі (шмат вопратак, вышываў, рэчаў быту і дамаводства: (гістарычна-археолегічныя (рэчы каменнага веку, курганнага пэрыоду і г. д.); нумізматычны (да 11000 манэт X, XI і XII стагодзьдзяў—нямецкіх, ангельска-саксонскіх і г. д.).

Музэй адчынен кожную нядзелю з 12 да 3-х гадз. для усіх, а для экскурсій—па чацьвяргох і суботах (па запісох).

М. В—аў.

100 місак на 250...

Дрэннае харчаваньне, адсутнасьць бялізны, хваробы.

Што выявіў досьлед Дзіцячага Гарадку?

Наркамаховы Здароўя дасьледаваў становішча і быт выхаванцаў у Менскім Дзіцячым Гарадку імя Чарвякова.

Вынікі досьледу выкрылі шмат адмоўных бакоў.

У дзяцей малы запас бялізны, купаюць іх 1 раз у тры тыдні.

З агульнага ліку 250 выхаванцаў толькі 46 маюць верхнюю вопратку.

Парша, часотка і розныя нацельныя хваробы звычайнае зьявішча. 60 проц. дзяцей знойдзены малакроўнымі. Туберкулезных налічваецца 45 проц.

Харчаваньне у Гарадку дрэннае: зраньня і увечары сухая гарбата, масла і сала даецца 1—2 разы у тыдзень.

Агульны запас місак—100 штук гэта на 250 ч.

Коўдраў сяк-так цэлых не больш 100, рэшта—адна рвачь...

Вынікі досьледу уносяцца на разгляд Саўнаркому.

ЗАПЫТАНЬНІ І АДКАЗЫ

ЗАПЫТАНЬНЕ № 732 (Завалкава А.) Ці можа ячэйка КПБ прыняць у кандыдаты КПБ комсамольца, якому 16 год?

АДКАЗ. Не мае права. У партыю прымаюць толькі з 18 год.

ЗАПЫТАНЬНЕ № 733 (С. К.) Ці мае права комсамолец раскаваць беспартыйным тое, што пастанавіла бюро, ці зачыненым агульным сход ячэйкі? Якія меры трэба прыняць да гэтага комсамольца?

АДКАЗ. Комсамолец, безумоўна, не мае права расказаць беспартыйным аб тым, што гаварылася на зачыненым сходзе. Агульнай кары за гэта няма. Тут трэба падыходзіць к кожнаму комсамольцу паасобку.

ЗАПЫТАНЬНЕ № 734 (Г. Абр.) Ці мае права ячэйка або райком выключыць з комсамолу хлапца без яго ведама, калі ен не уплаціў сяброўскіх узносаў за 3, ці 4 м-цы?

АДКАЗ. Кожны сябр ЛКСМ павінен ведаць, што, згодна статуту ЛКСМ, не плаціўшыя сяброўскіх узносаў на працягу трох месяцаў, механічна выбываюць з шэрагаў комсамолу. Але перад выключэньнем бюро ячэйка павінна выклікаць гэтага хлапца на пасяджэньне і даведацца аб прычынах невыплаты ім с броўскіх узносаў.

ЗАПЫТАНЬНЕ № 735 (Ф.) З колькіх гадоў можна пасылаць у бронь падлеткаў?

АДКАЗ. Бронь запаўняецца падлеткам ад 16 да 18 год.

ЗАПЫТАНЬНЕ № 736 (Рутмана) Ці можна перавесьці з броні у прыказчыкі хлапца, калі яму яшчэ няма 18 гадоў і ен павінен будзе працаваць 8 гадзін.

АДКАЗ. Працяг рабочага дню для падлеткаў ад 16 да 18 год не можа правышаць 6 гадзін.

ЗАПЫТАНЬНЕ № 737 (Ханіна) Чаму гэта комсамольцам-сябрам саюзу саўгандальслужачых не плоцюць пэнсі па беспрацоўю?

АДКАЗ. Пэнсіі па беспрацоўю выдаюцца усім сябрам профсаюзаў у залежнасьці ад кваліфікацыі і вытворчага стажу.

ЗАПЫТАНЬНЕ № 738 (Новікава) Калі селянін паступіў у гэтым годзе на першы курс кооперацыйнага тэхнікуму і трымае сувязь з вескай, колькі яму патрэбна даручыцеляй каб паступіць у партыю?

АДКАЗ. Калі ен увесь час працаваў на гаспадарцы і займаецца 1-шы год дык прымаецца у партыю па 2-ой катэгорыі, а па гэтаму яму патрэбны тры рэкомендацыі сяброў партыі з 2-х гадовым партстажам.

ЗАПЫТАНЬНЕ № 739 (Залескага) Які адрас яўрэйскай сэкцыі Наркамасьветы?

АДКАЗ. Менск, Плац Волі, Наркамасьветы, Яўрэйская сэкцыя.

На кніжной паліцы.

„Памяти Л. Б. Красина“. Зборнік успамінаў. „ГІЗ“. 1926 г. 25 стар. Ц. 15 кап.

«Л. Б. Красін, — гаворыць рэдакцыя у прадмове да кніжкі,—тым асабліва выдзяецца у шэрагу вялікіх дзеячоў нашай рэволюцыі, што у ім шчасьліва зьвіш іся лепшыя традыцыі старой бальшавіцкай гвардыі, выключная адданасьць рабочай класе і яго партыі з добрымі ведамі і памножаным вопытам капіталістычнай грамады».

Нябожчык тав. КРАСІН карыстаўся вялікай павагаю ведаўшых яго і яго сьмерць выклікала шэраг водгукаў. Важнейшыя з іх сабраны у гэтай кніжцы. Тут артыкулы—успаміны Луначарскага, Кржыжаноўскага, Енукідзе, Лядава, Міхаіла Цэткіна Ольдэнбурга і інш. Ямі абмалеўваюць Л. Б. Красіна з усіх бакоў яго многагравнай асобы. Вельмі характэрна у гэтых адносінах апісаньне яго апошніх дзён:

«Жудасна глядзець, як чалавек расстае на вачох. Але сапраўды жудасная, што мне прыходзілася перажыць у сувязі з хваробаю т. Красіна, гэта чытаньне паведамленьняў аб яго здароўі. Гэта—матэр'ял для псыхолега. Красін сам робіць сабе аналізы крыві. Сам лічыць лік крывяных кулек, падражаючы падаючых увіх, лічыць, ораўду каж чы, месяцы і тыдні астаўшагася жыцьця і сам... піша паведамленьні аб сваім здароўі, якія пачынаюцца словамі «у пацыента такая та тэмпература, агульнае становішча такое-то, лік кулак толькі то, а уніз у под іх «Л. Красін». Вы зноў перачытваеце паведамленьні, вы зьдзіўлены сілаю гэтага магутнага чалавека: ен піша аб сабе, уяўляючы, як аб трэцяй асобе, як доктар аб пацыенце, у сухім тоне ураўнаважанай справаздачы. Хворы безнадзейнай хваробай, ен да апошніх дзен астаўся такім-жа энэргічным і працаздольным, як і у на усім сваім пройдзеным жыцьці.

Аўтар у сьціслай і зразумелай форме разглядае і растлумачвае наступныя пытаньні: «хто такі дзеткор», «як навучыцца пісаць», «які выгляд павінна мець насьценная газэта», «як працаваць дзеткоргуртку» і г. д.

Брошура, як відаць, пісалася нахутчэй, з пагэтаму яна не пазбаўлена некаторых недахопаў. Напрыклад, аб тэхніцы насьценнай газэты аўтар кажа толькі мімаходам, зусім нічога няма аб значэньні насьценнай газэты піонэрскага друку наогул і інш.

Але і у сваім цяперашнім выглядзе кніжка Н. Вайнгаўза мае сваю каштоўнасьць безумоўна, прынясе ведомую карысьць у справе азнаямленьня піонэраў з першапачатковымі ведамі аб друку. Выхад ее трэба лічыць своечасовым, бо літаратура па гэтаму пытаньню яшчэ бедная і на масавая.

Трэба чакаць, што кніжка знойдзе свайго чытача і будзе пашырана сярод піонэраў і дзяцей яўрэйскай нацыянальнасьці. Гэтаму спрые не таннасьць (5 к.).

Я. ЗЭЛЬЦАР.

Н. Вайнгаўз. У дапамогу дзеткор-гурткам і рэдколегіям насьценгаз эт.

Пад такой назвай выдавецтва «Чырвоная Зьмена» выпусьціла невялічкую кніжачку на яўрэйскай мове.

Навіны навукі і тэхнікі.

Параходы, якія лятаюць.

Авіацыйная тэхніка нашых дзен паставіла на чаргу вялізэзную задачу стварыць сусьветную паветраную лінію, якая абвяжа усю зямную кулю і пройдзе праз неабсяжныя водныя прасторы Ціхага і Атлантыцкага акіяну.

Пытаньне аб устанаўленьні паветраных злучэньняў праз акіян дыходзіць у сучасны момант да пабудовы спэцыяльных—трансакіянскіх гідро-самалетаў-гігантаў.

У апошнія дні у Амэрыцы зроблены крокі да пабудовы такога гіганцкага пасажырскага аэроплану. Канструктар яго—інжынэр Дэмут. Апарат уяўляе сабою монотрыплян, г. зн. аэроплан з трыма крыламі, якія разьмеркаваны у адной плошчы адно пазаду другога. На трох крылах разьмеркавана 8 матораў сыстэмы Пакарда, магутнасьцю у 800 конскіх сіл кожны. Маторы прыводзяць у рух 8 незалежных адзін ад другога пропэлераў.

Поўная даўжыня монотрыпляну 45 м., размах крыльляў—41 м., вага у палеце амаль 33 тоны! Цалкам мэталічны корпус монотрыпляну зроблены водане проникаемым, раздзелены на 2 паверхі, і зьмяшчае у сабе пamяшканьне на 80—125 пасажыраў.

Верхні паверх вызначаны для пасажыраў і рэстарану, ніжні паверх будзе заняты каманд ю, кухняю і багажом.

Шлях паміж Нью Ёркам і Лёнданам монотрыплян Дэмута можа праляцець за 20 гадзін, зрабіўшы адну астаноўку на Азорскіх астравох.

Гэты і другія яму падобныя трансатлянтычныя аэропляны бліжэйшага будучага будуць мець агульнай рысай тое, што усе яны у выпадку патрэбнай пасадкі у акіяне, змогуць добра плаваць па вадзе і уяўляць сабою, такім чынам, сапраўдныя лятаючыя параходы!

Ніякай небясьпекі у палеце няма, бо многаматорнасьць гэтых аэро-гігантаў дазваляюць у палеце карыстацца толькі часткаю матораў.

Рана раніцою «сьнеданьне у Парыжы» позна вечарам «вячэра у Нью Ёрку»—эта становіцца ужо не плодам фантазіі раманістых а вырашанай задачай сеньняшняга дню.

Папярэджаньне аб землятрасеньні.

Профэсар Токійскага унівэрсытэту Джін Шыдэ пабудаваў апарат і які дае магчымасьць лавіць самых маленькі шум у сярэдзіне зямлі і такім чынам, папярэджваць аб наступным землятрасеньні.

Галоўныя часткі апарат: мікрофон, радые-абгартка і усілівацель. Электрычны ток праходзячаецца праз абгортку, якая прыводзіць у рух гукавы апарат, які злучаецца з мочнагаварыцелям. У сучасны момант Джін-Шыдэ працуе над удаскананеньнем свайго вынаходжаньня з мэтаю ужываньня яго для радые-перадачы папярэджваньняў аб землятрасеньні на адлегласьці.

Плывучы ўнівэрсытэт.

У гэтым годзе у Паўночнай Амэрыцы зорганізаваўся плывучы унівэрсытэт на параходзе, які разам з профэсарамі і студэнтамі накіраваўся у кругасьветнае плаваньне на цэлы год.

40 профэсароў і 4350 студэнтаў наведаюць на гэтым параходзе 30 краін і заедуць у 44 парты у розных частках сьвету і у эўропэйскіх краінах. У часе плаваньня студэнты будуць праходзіць курс апошніх класаў сярэдняй школы і 2 першыя курсы унівэрсытэту. На параходзе пабудаваны вучэбныя класы, аудыторыі, бібліотэка, розныя залы для гімнастыкі, для купаньня і г. д. Плата за кожнага студэнта 2500 доляраў (5000 рублеў) за увесь навуковы год.

Сакрэтная радыё-перадача.

У Японіі нарабіла многа шуму вынаходжаньне новага спосабу радые тэлефонраваньня, якое зроблена у пр фэс р электротэхнікі і Гге і інжынэр Кок. Пры гэтым спосабе тое, што перадаецца па радые-тэлефону, застаецца сакрэтам для другіх радыеслухачоў. Першыя спробы у гэтай галіне далі добрыя вынікі.

Я: пабудаваны апараты для гэтай мэты, захоўваецца у строгай тайне.

КОМСАМОЛЬСКІЯ АПАВЯШЧЭНЬНІ.

Горрайком ЛКСМБ.

У сераду 5 студзеня, а 9 гадзіне увечары адбудуцца заняткі АПА семінарыя.

У сераду 5 студзеня, а 9 гадзіне заняткі колектыву павадыроў атрадаў, фарпостаў і груп акцябрат у пом. райкому Энгельса, 28).

У чацьвер, 6 студзеня, а 9 гадзіне—пленум райкому сумесна з сакратарам ячэек Яўка абавязкова.

Ляхоўскі райком ЛКСМБ.

У сераду 5 студзеня, а 7 гадзіне адбудзецца нарада сакратараў ячэек, аворгаў і сябраў бюро інсэктыў Яўка абавязкова.

Клюб КІМ.

У сераду 5 студзеня кіно. Два сэансы, а 8 і 10 гадзіне.

У чацьвер 6 студзеня-літаратурны дыспут пад кіраўніцтвам т. Галавача аб апавяданні П. Раманава «Без черемухі».

У пятніцу-вечар пытаньняў і адказаў. Білеты па райкомах. Пач. а 9 гадз.

Згублены.

Кандыдацкая картка выд. Менскім ЛКСМБ на імя Х. Лебедзя № 101.

Кандыдацкая картка выд. Мен. АК за № 559 на імя Л. Раманоўскай.

Час. пасьведчаньне № 356 выд. Слуцкім АК на імя Рыраховскай.

Сябр. білет № 25014 на імя Язэпа Пяўнова, выдадзены Магілеўскім АК ЛКСМ

Сябр. білет № 7261 на імя Вашына, выдадзены Мена райкомам ЛКСМБ.

Сябр. білет на імя Ябланскага П. № 7... выдадзены Мозыр. ЛКСМБ.

Адказныя рэдактары: { А. БАРАНЬНІК, А. КУРЦІК

Галоўлітбел № 23055 2-ая Дзяржаўдрукарня БДВ.